

Fitxa tècnica

Guió Yin Lichuan, Gu Xiaobai (novel·la: Ai Mi) **Fotografia** Zhao Xiaoding **Música** Qigang Chen **Interpretació** Zhou Gongyu, Shawn Dou, Xi Meijuan, Li Xuejian, Cheng Taishen, Sa Rina **Durada** 121 min **Gènere** Drama, romàntic **Llengües** Mandarí, amb subtítols en català

Sinopsi

El film ens situa a la Xina dels anys seixanta, en plena Revolució Cultural. La Jing és una estudiant d'institut que, pel fet de ser filla d'un activista polític empresonat, és deportada a una província molt llunyana per ser "reeducada". Allà coneix en Sun, un jove encisador, fill d'un militar d'elit. Malgrat que una relació amorosa entre ells és impensable perquè procedeixen de cultures i de classes socials diferents, a ells no els importa.

Crítica

“No he pogut esperar-te fins que tinguessis 25 anys, però t'he esperat tota la vida.”

L'estrena tardana de la penúltima pel·lícula de Zhang Yimou té, com sempre, més a veure amb les diatribes dels distribuïdors i els seus tripijocs econòmics, que amb l'actualitat de la seva producció. De fet, mentre s'estrena en aquest país, Yimou ja ha fet una altra cinta, *Las 13 flores de Nanking*. Ambdues són un bon exemple de la dicotomia fílmica de Zhang Yimou, que presenta dos tipus de pel·lícules clarament diferenciades: d'una banda, les més íntimes i personals, com *Sorgo Rojo*, *El camino a casa* o *Vivir* (les seves primeres pel·lícules), en les quals la dona és la protagonista absoluta i on es mostra un tremend respecte a la gent gran, a la cultura tradicional i als valors morals. I, d'altra banda, les més espectaculars visualment, com *La casa de las dagas voladoras* o *La maldición de la flor dorada*, on trobem el seu cinema més comercial, promocionat pel discurs oficialista, a fi d'expandir la bellesa i la cultura xineses al món i competir amb les grans superproduccions de Hollywood. **Amor bajo el espino blanco** pertany al primer grup, tot i que amb diferències, perquè no té l'originalitat i l'autoria que caracteritzaven els seus inicis. En aquesta ocasió el director ha sacrificat la fastuositat d'altres pel·lícules més efectistes per fer prevaler un senzill relat que brilla amb llum pròpia sense necessitat d'ostentació visual, musical o d'efectes especials sobrecarregats, on la càmera està al servei dels dos protagonistes, i roman impassible mostrant la seva relació, sense grandiloquència. Transmet tanta passió que no necessita que la decori, tan sols que la remarqui a través d'una posada en escena sobria, una fotografia i una música discreta que segueix al servei d'aquesta unió impossible entre dos adolescents que representen les dues Xines dividides: un, el que està amb el Règim; l'altra, al costat oposat; ell representa la il·lusió pel canvi i ella els valors més conservadors. I és evident que la relació entre dues persones tan diferents i de substrats tan dispersos, no pot tenir un final feliç, encara que traspuï innocència com només ho pot fer el primer amor.

Però aquesta pel·lícula també destil·la una forta càrrega crítica cap a un sistema polític que sempre va tenir més detractors que defensors i que interessa desprestigiar per tots els mitjans, ja que està dibuixada des del tamís d'un contrarevolucionari, d'una minoria que va ser perjudicada durant el règim de Mao. I és que el mateix director va haver de treballar al camp durant la Revolució Cultural (1966-1978) i va haver de deixar els estudis, per reprendre'ls més tard (forma part del que es coneix com Cinquena Generació de Cinema Xinès), per la qual cosa culpa el govern maoista del declivi del cinema xinès de l'època. Va rodar aquesta pel·lícula després de dirigir les cerimònies d'obertura i clausura dels Jocs Olímpics del 2008 a Pequín per al Partit Comunista Xinès actual, així que ara mateix no és precisament un opositor del règim del moment, malgrat els seus problemes passats amb la censura. De fet, en alguns cercles intel·lectuals que enyoren l'autenticitat de les seves primeres pel·lícules, se'l coneix despectivament com "l'encarregat d'encendre els focs artificials del Govern". D'un govern que, disfressat de comunista, poc té a veure ja amb la Revolució Cultural i, Zhang Yimou ara, poc de dissident, ja que aconsegueix bons rèdits per al país. A més, es percep un interès polític per part

./.

de l'actual PCC per injuriar la Revolució Cultural en deixar-li portar a la pantalla la novel·la *Amor bajo el espino blanco*, del molt conegut Aimi Zhu, que va aconseguir el Premi Millor Novel·la de Ficció a la Xina.

Amable espino blanco, ¿a qué viene tanta tristeza? és una cançó que canta ell, quan es coneixen, i que funciona tant com a reflex de la vida a la qual són sotmesos els no partidaris del règim (i la seva reeducació al camp), com com a preludi dels esdeveniments posteriors. La llegenda explica que de l'arbre en qüestió broten unes baies vermelles, el color que ha obsessionat des dels començaments aquest realitzador, i que serveix per reflectir una etapa que ell recorda amb dolor (la de la revolució), i que està present. en aquesta pel·lícula en tot allò que fa referència a l'estètica comunista, així com, curiosament, en el banyador d'ella (en una de les escenes més dolces d'aquesta cinta) perquè simbolitza també la passió. Al costat d'aquesta al·legoria, una BSO fabulosa dota de malenconia aquesta història agredolça que, per definició, tot drama romàntic comporta: la impossibilitat de l'amor. Que el fa encara més desitjable, i si a més és entre adolescents, l'amor prohibit fa que augmenti la intensitat perquè, a més, en aquesta edat, el temps és etern, i és que qui no recorda amb nostàlgia, i alhora amb alleujament, el seu primer amor?

L'espí blanc del títol actua així com una metàfora de la il·lusió, de la candidesa, de la utopia del comunisme teòric, de la fantasmagoria del cinema. Però l'abús que fa dels intertítols que sobreexpliquen allò que la força de les imatges i les potents interpretacions dels protagonistes ja expressen, sobrecarrega i subestima l'espectador. A més, la ideologia reaccionària empetiteix un film plàstic, poètic, que s'instal·la entre la bellesa, l'elegància, però també cau en el simplisme i la ingenuïtat més reduccionista. El millor, sense cap dubte, la interpretació natural de la nena, Zhou Dongyu, que va obtenir l'Espiga d'Or a la Seminci a Valladolid.

Arantxa Bolaños de Miguel - miradas.net (5/9/2012)

Organització:

En conveni amb:

